

موکب‌ها؛ از ایستگاه‌های خدماتی تا بسترهای نوآورانه برای گفتمان‌سازی انقلاب اسلامی

سرپرست اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان بافق، صبح امروز شنبه ۲۰ تیرماه ۱۴۰۵ در گفتگوی اختصاصی با خبرنگاری گزارشی خبر، پدیده «موکب» را فراتر از یک ساختار خدماتی، یک نوآوری فرهنگی و ابزاری کارآمد برای انتقال ارزش‌های انقلابی و هویت شیعی نسل جدید دانست.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ و هنر خبرنگاری گزارشی خبر، محمد حسن زارعیان در گفتگو با این رسانه، ضمن اشاره به تحول در آیین‌های مذهبی ایران در دهه‌های اخیر، بر نقش کلیدی موکب‌ها در توسعه تعاملات فرهنگی تأکید کرد.

وی اظهار داشت که پدیده موکب، نمونه‌ای از بومی‌سازی یک الگوی موفق فرهنگی است که از دل تجربه‌ی اربعین و تعامل با زائران در عراق پدید آمده و به تدریج در ساختار هیئت‌های مذهبی ایران نهادینه شده است.

وی در ادامه با بازگشت به پیشینه این فعالیت‌ها خاطرنشان کرد: «پیش از سال ۱۳۸۵، خدمات‌رسانی به عزاداران عمدتاً در قالب ایستگاه‌های صلواتی، حسینیه‌ها و مساجد انجام می‌شد؛ اما با مشاهده الگوی خدمت‌رسانی مردمی در عراق، مفهوم موکب وارد فرهنگ مذهبی ایران شد و با اقتضائات اجتماعی ما سازگار گردید.»

سرپرست اداره ارشاد بافق با رد این تصور که گسترش موکب‌ها موجب کاهش نقش مساجد شده است، تأکید کرد که این دو نهاد در یک رابطه مکمل قرار دارند. وی افزود: «هیئت‌های مذهبی همچنان هسته اصلی سازمان‌دهی هستند و موکب‌ها به عنوان بازوی اجرایی و تبلیغی، زمینه حضور فعال‌تر آنان در عرصه‌های عمومی شهر مانند میدان‌ها و بوستان‌ها را فراهم می‌کنند.»

وی همچنین به تحول کارکردی موکب‌ها از سال ۱۳۹۸ اشاره کرد و گفت: «امروزه موکب‌ها از صرف پذیرایی، به نهادهایی چندکارکردی تبدیل شده‌اند که فعالیت‌هایی نظیر برگزاری محافل قرآنی، سخنرانی‌های معرفتی، پاسخگویی به پرسش‌های دینی و به‌ویژه تعامل مستقیم با نسل جوان و کودکان را در دستور کار دارند.»

این پژوهشگر در پایان موکب‌ها را یکی از مهم‌ترین بسترهای «گفتمان‌سازی فرهنگی انقلاب اسلامی» توصیف کرد و افزود: «این گفتمان‌سازی نه از طریق تبلیغات رسمی، بلکه از رهگذر کنش‌های داوطلبانه و بازنمایی سبک زندگی مبتنی بر فرهنگ عاشورا تحقق می‌یابد که توانسته است زبان و شیوه‌ای متناسب با ذائقه فرهنگی نسل امروز فراهم کند.»